

5. szám.
Január 29-én 1864.

Megjelenik minden szombatnapon egy íven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Főszékre jan.—dec. 6 ft., 6 órára jan.—jun. 3 ft., és 3 órára jan.—mart. 1 ft. 50 kr. — Előfizethető minden postahivatalban és könyvtárban. —
Kiadó hivatal: Pest, barátok-tere 7-ik szám.

XV. kötet.

A POLITIKUS CSALÁDI KÖRÉBEN.

Költségvetést a hős Burkus
Megtagadta szilajon;
Itt bizonynyal léssen fruktus,
Ez valami! — „ah gyönyöröm megtermője!
Fölebredt már, nézz csak oda a bölcsőre,
Nézz csak oda angyalom! . . .“

Holsteiniak, szörnyű dánok
Cselekesznek zordonon;
Igy szeretem, ha mokányok, —
„Jaj a szentem, mily jól aludt, piros arcza
Liliomok és rőzsáknak szép habarca. —
Játszál véle angyalom! . . .“

Lengyelország vérben ázik,
Sír a völgyön, halmokon;
De a hős, bár ázik-fázik . . .
„Jaj a szentem! itt a buba kis cselédem,
Papa mutat bubát néked — a kezében —“
Jaj, ne rikasd angyalom! . . .

A politika kazánja
Nekünk is forr — mondhatom!
S könnyü annak számítása,
Mi hang megint? — „jaj nekem, ily dicső perczen
Iczipiczi magzatunkat — a szegletben —
Ne izéltesd — angyalom! . . .“

Kukoricza János.

J U I D A .

(N o v e l l a .)

J ó k a i M ó r t ó l .

Háromszáz hatvanöt felesége volt a dahomeyi királynak.

Gyönyörű kalendárium! Minden napra más név, csak hogy eleven. Minden napra más időjárás, ritkán zivataros, borult, kellemetlen; többnyire derült, mosolygó idő; más meg más éghajlat. Ma forró fekete szemű nyár, holnap szőke tavasz; fehér keblű nappal, fekete keblű éj.

Néha ünnepnepok is vannak ez élő naptárban; új szépségek násztünnepei; némely napnak piros jegye is van: — mikor egy egy szépségnek a fejét levágják. — Mert ez is megesik ő dahomeyi fölsége árnyékában.

Miután az gyakran megtörténik, hogy mikor ő fölsége megszámlálja hölgyeit, úgy találja, hogy azoknak a száma nem háromszáz hatvanöt, hanem háromszáz hatvanhat.

S minthogy ő fölsége nem olyan nagy asztronóm, hogy e megszorodását a napoknak a szökő esztendő elméletében keresné; tehát afrikai észjárással azt szokta következtetni, hogy e háromszáz hatvanhat szám között egy férfi van.

Ez a tünemény nem ritkaság ott.

Egy egy leányképű ifju, kit annyi villámló szem kereszt tüze elszédített, kit az éjszakai dalhangok, a szultán kertéből, mámorba ejtettek; összeség a bejáratos vén asszonyokkal, azok odabenn a fiatal szépekkel, málhák között, gyékények közt életveszélylyel belopatja magát a szerályba; ott leány ruhát adnak rá, kifestik fehérre, pirosra, megtanítják énekelni, lányok módjára kacagni, játszani; s ott aztán él, mint a paradicsomban, mind addig, míg valamelyik eunuch gyanakodó szeme fel nem fedezi állottzetében.

Akkor aztán természetesen megégetik.

De hát törődik azzal egy ifjú, a kinek még leány arcza van?

Találja ez irtózatossnak azt a gondolatot: élni, mint az égben, s aztán megégni, úgy menni az égbe? Megégni a gyönyörben, megégni a tűzben; szellő hajtotta hamuvá lenni, melynek minden porszeme kedvese porszemével szerelmeskedik!

Mert ugyan akkor azt a nőt is megégetik, a kinek büne kibizonnyul.

Ez már csak természetes.

Hanem egy esetben a bűnös ifju megmenekülhet a tűzhaláltól; ha nem lehetett kitudni, ki volt vétkes szerelmese a sok közül? Akkor csak megvesszőzik és elbocsátják.

Ez ismét igen indokolt nagylelkűség.

Dahomey szultánja ő fölségének sokkal inkább érdekében áll azt megtudni, hogy naptárából melyik név után kell azt irni, hogy meghalt? mint a *szökő nap* névtelen jegyét kitörölni.

Akkor csak a nőt magát égetik meg.

Egyszer egy szép fiatal gyermeket fogtak el a háremben, alig volt még tizenhat éves. — Hogy melyiknek volt a sok nap közül bujdosója, azt nem lehetett kitudni.

Az ifju neve volt *Juida*.

„Látod Juida, mondá neki a király, te olyan fiatal vagy még; aztán most egy csók miatt meg kell halnod. Meghalsz egy halavány arcz látása miatt; meghalsz egy suttogó szó miatt; mikor már szó, látás és csók mind elmúlt.“

„Óh nem mult el király, felelt Juida. A csókot még most is érzem, a hangot még most is hallom, az arcot még most is látom s meg akarok halni érte.“

Azzal aztán kikötteté Juidát a király egy magas karóhoz, mely körül nagy halom holt szén volt felgarmadolva.

Ez arra való, hogy a halálra ítéltet nem adják át a rögtöni tűzhalálnak, hanem előbb körül rakják a szén halmot bambusz kötegekkel; azokat meggyújtják s a mint azoknak a lángja felszítja a holt szenet, a mint a zsarátnak áthévílve egyre közeledik az elítélthez, úgy kinezák őt halálra lassú tűzön.

Juida végig nézte a kinezó előkészületeket, s nem vallotta meg kedvese nevét.

A király kirendelé hölgyeit, hogy tánczoljanak a máglya körül. Juida behunyta szemeit, nehogy egy szempillantása elárulja kedvesét akaratlanul.

Akkor a király egy jeladására hirtelen mindegyik hölgy egy köteg nádat kapott fel, s azt a máglyára hajtá: s azután egyszerre köröskörül meggyújták a máglyát.

Juida esendesen körül hordta tekintetét, s

bátran szemközt nézett a királylyal, ki elefántja hátáról élvezte e látvány gyönyörét.

„Megvallod-e a bünös nő nevét?”

„Se ma, se holnap!” volt a válasz.

A bambusz resegve borult lángba az ifju körül; a szén izzani kezdett a zsarátnak egyre szűkebb körbe szorítá a halálra kínozott, a szép asszonyok egyre hányták a máglyára a tüzelő szert. Egyszerre hahotával kaczagott fel Juida a tűzhalom tetején.

„Mit nevetsz?” kérde tőle a király, bámulva.

„Hogy ne nevetnék! felelt Juida. Mikor

kedvesem, a kiért meghalok, legbuzgóbban rakja alám a tüzet! Hahaha!”

„Melyik az? kiálta a király. Látod, kegyetlen az asszony! Látó l, iszonyú a halál! Látod, szép az élet! Most váltsd meg magadat Most állj boszút. Most valld meg, melyik az a kegyetlen, ki kedvese alatt meggyújtja a máglyát?

Juida még egyet kaczagott, azután elleste a füstöt, mit a szél egyszer felé hajtott, nagyot lélekzett belőle és megfűlt.

A szép asszonyok tovább táncoltak a máglya körül.

T o b o r z ó.

A ki csörtet város hosszant

Ki volna más, carnevál az,

Csörgő sipkát rázva kiált:

„Legény! oldalbordát válassz!”

„Rajta fiúk! a mult télen

Volt szörnyü rosz aratásom,

Ne nézzétek hogy a sok lány

Ott savanyodjék rakáson.

„Mily rút az az agglegénység,

— Parlag élet, hideg konyha —

Mily szép az a páros élet

(A hijján hogy sok a gondja.)

„Hü szerelmet és krinolint . . .

Lányos háznál fölleheted,

Csekélység mi ezekhez kell,

Azt könnyen beszerezheted.

„Pénzt ne keres, majd keres ő,

Kis korától úgy nevelték:

Hogy kezében minden krajczár

Legalább egy garast elljék.

„Minek is vón' halmaz vagyon,

Baj és gond nőne belőle,

Nem ti, nem falamiátok —

Porezió úr híznék tölle!

„Nosza fiúk! zászlóm alá,

Kiki valaszszon egy leányt,

És vezesse oltár elé . . .

S imádja őt oltár gyanánt!

Biczegő Dani.

E g y p o é t a.

Egy poéta még dicsekszik,

Hogy szeretni már megunt;

Nem kell neki lány, menyecske.

Szánjátok e jó fiút!

Mit is neki holmi hitvány

Érző, forró szerelem;

Üdvezülés itt e földön,

Forrón érző kebelen!

Neki szabad, ő poéta,

Szép szóval fillentnie.

(Hátha nem hisszük mi el, hogy

Nem szerelmes senkibe?)

No, ne mondja, hogy nem úgy van,

Vallja meg az igazat . . .

Szive ég, forr; de kiért forr

Ah! annál — hoppon maradt!

Sz. F.

B ö r z e i j e l e n e t.

1. *Börzianer.* Adok!!!

2. *Börz.* Mit?

1. *Börz.* Ezer aranyat.

2. *Börz.* Veszem.

1. *Börz.* Neked nem adom.

2. *Börz.* Miért?

1. *Börz.* Mert nem ismerlek.

3. *Börz.* Veszem én.

1. *Börz.* Neked sem adom.

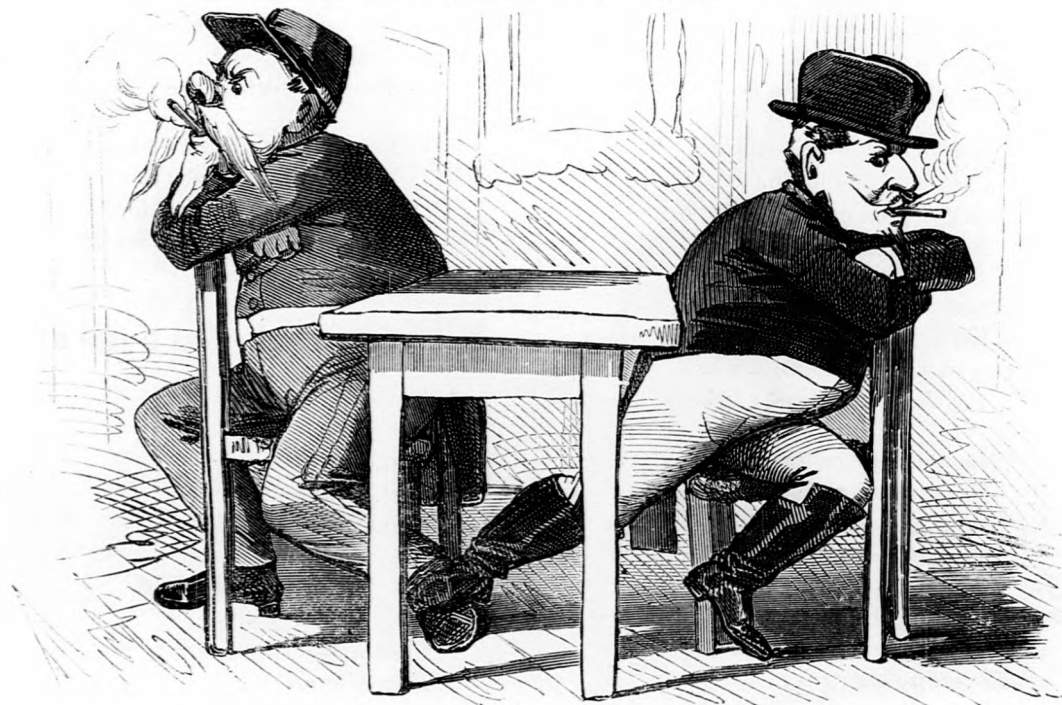
3. *Börz.* Miért?

1. *Börz.* Mert ismerlek.

Asztal fölött és asztal alatt.

Asztal fölött diplomaták tubákkal egymást kínálják.
Asztal alatt lábaikkal egymást rugják, taszigálják.

Asztal fölött két potentát duzzog, nem is néz egymásra.
Asztal alatt egymás lábát nyomkodja, hogy más ne lássa.

Asztal fölött és asztal alatt.

Asztalon marokra fogott tollal minden drágát irnak,
Asztal alatt csizma alól kiszabadulni nem bírnak.

Asztal fölött szép kisasszony olyan szelíd, úgy mosolyog.
Asztal alatt kurir csizma, s abban kések és pisztolyok.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

No mosd elmondok, hogy hogyan jartam in meg jotikony mükedvelisel?

Had mosd igen helyesen törtinik, hogy minden faluban adnak mükedvelői előadásokat, alföldi insig enyhítésire. Ez okosab, mind a jotikony balok; a mikbül nem kap mas szükölködö, mind a cigany; s szaporodik velük a nemzeti status adosság uj kibocsatasu szabo kontaktal. —

Tehad nalung izz rendeztek jotikony dramaturgiat.

Teczik tunyi: felesigem derik nagy honaszony (csak nem mondhatok honleány, mikor mar ü aszony.) Had odagyün hozam, is mongya: „apjuk, jotikony czilu előadásra nincs mas hely faluba, mint a mi nagy szobank. Kirnek, agyunk oda.“

„Jol van, mondok, agyunk oda.“

Kelet kihurezolnyi agyat, asztalt, almario-mot nagy szobabul; ajtombul csináltak kuliszat, kelet kijarnom ablakon.

Megind gyün felesigem, mongya: „apjuk: jotikony czilu előadásnak kel ilyen nagy karzik; a milyen te ülsz.“

„Ha kel, jol van, vigyitek alulam.“

Mar mosd kelet ülnöm, ha akartam, ablakparkanyra, vagy kalyha valara.

Is mig gyün aszony. Mongya: „Schaczikam, ipen ilyen schlafrokra volna szüksige jotikony czilu előadásnak, mint tied. Lene belüle török szultani kaftany.“

„Ha szüksig van, tesik.“ vetetem le schlafrokat.

Aszt öszevisza ragasztotak mindenfile aranyos, ezüstös papirosal. Maratam in egy flanelrekliben.

Memmeg gyün aszonykam: „Kincsecskim!

Nem adnal ide jotikony czilu előadásnak azd a te muszka bagaria esizmadat. — Ilyen kelene nagyon.“

„Ha kel; id van, lehuztam esizmat, maratam papucsban.“

Aztan megint.

„Atyuska; az inasodat ne hid, mert kel az kurtina huzonak.“

„Bene.“

Tovabat.

„Zebikim, lelkem, ne haragugy, hogy ma este hat orakor fogunk ebidelünk; proba sokaig fog tartanyi.“

„Megegyezek.“

Azutan tovab.

„Kedves Zebi. A komikusnak el kelene magat maszkiroznyi; nem adnad neki kölcsön parokadat.“

„Ha csak e van hatra, tesik.“

Mar most aztan vagyok egy ingbe, meztalabakba, hajadon fövel; csak nem kirhet mar tülem semit jotikony czil?

De hogy izz nem!

Csak latok, hogy felesig nagyon kerülgeti engemet, csak látok, hogy nagyon czirogatja nekem; csak gondolok, hogy enek mig kelene valami.

„Had mivel szolgálhatok mig galambom jotikony czilu aldozatoknak?“

„Tudod mit Zebikim; o de jo ember vagy te Zebikim. Te aranyos, gymantos Zebikim, had latod, van eben a daraban, a mit akarunk előadni, egy kicsi szerep, a kitsenki se elakarja fogadni, jatzd el, kirlek!“

„De mar idezs rubintos, brilliantos szipigem, hogy engemet magamat izz oda agyak requisitumnak; — de mar abul ugyan nem eszunk!“ —

Tallérossy von Zebulon.

Kilátás.

(Románéz volna, ha volna.)

Szőke kis lány piperét
Készít asztalánál.
Vele szemben takaros
Szerelmes legény áll.

S amint beszélgetnének
Jövőjükről épen,
Lábujhegyen a mama
Közéjük lép szépen:

Nem megmondtam rossz leány!
Elverlek a háztól;
Ha még egyszer ezzel a . . .
Szólni leszesz bátor.

Nincs egyebe mint sovány
Hivatala s élte,
Szorultságban a zsidó
Nem sokat ad érte! . .

II.

Busongva ül a kis lány,
Köny csillog szemében;
Arszlán beszélgeti hozzá
Hízelegve szépen.

Hogyan mennek Párisba
Nagy világot látni,
Bálokba, színházakba
Ekvipázson jární.

Bérruhás inas lesz a
Bakon elül hátul.
Semmiért se búsulnak,
Minden lesz magától . . .

(Miglen ő ilyen beszél,
— Ments meg uram isten! —
Hány hitel'ző keresi,
Annak száma nincsen.)

Ezt hallva a mamácska
Szemlátomást hizik
Liberia! ekvipázs! . .
Elhez jobban bizik.

S az arszlán távoztával
Igy szól: ez aztán más;
Leányom! ezt füleld le
Ezzel lesz *kilátás*.

Cosmopoliticus szerelem.

Van nekem szeretőm,
Magam se tom hány;
A többi között egy
Szép zsidó leány.

Az isten áldja meg
A szép zsidó lányt,
Hitelbe adja ő
A' szivart dohányt.

Hitelbe méri a'
Jó veres borát,
Piros piczi ajka
Csókot ingyen ad.

Van nekem szeretőm
Magam se tom hány,
Legtöbbet érsz köztük:
Te szép zsidó leány.

Gyöngyöm szép violám
Nem szeretek mást,
Vond le az ajtóról
Azt a kis irást,
S dobd el a rovást.

Egy jámbor öreg ur levelet irt vejének s a levél
boritékára elégnék tartá e czimet feljegyezni:

T. cz. Ö . . . P . . . fiam uramnak.

Valami pajkos embernek kezeibe akadván a levél,
mielőtt postára lett volna téve, ez a szavak között ész-
revett hézagokat így töltötte ki:

Az Ö . . . P . . . név után oda irta, hogy *refo-*
rátus, a „fiam uramnak,“ után pedig ezt: a *ku-*
jonnaks így adta fel a postára.

Most tehát az egész titulus ilyen formán ütött ki:

Ö . . . P . . . *református fiam uramnak, a kujonnak.*

Nem sokára ezen fiam uram levelet küldött N. K.
M.-ról az ő ipa urának, a melyben családi körülményei-
ről hosszasan értekezvén, így fejezi be tudósítását:

„Hála isten mindnyájan egészségesek vagyunk;
fiam a Gyula is, hanem szegény feleségemnek, hogy a
minap a piacra ment, egy lompos komondor kiharapta
az inát.

Melyhöz hasonlót kívánva kedves ipám uramék-
nak is, maradtam szerető fiok“stb.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

Oraculum. Hogy feleltünk ki a tavaszszal? — „Mindennitt jó, de legrosszabb otthon. Ez a mai diplomácia jelszava.

— — (Egy levél boríték története.) A napokban láttunk egy levélborítékot, czimezve : „A monsieur Jokai, a la redaction du journal le Hon. Pesth, Hongrie.“ Feladatott Párisban január 9-én. Megérkezett Bécsbe, a postabélyeg szerint január 11-én, ott kitérölték a „Pesth Hongrie“-t; ráírták Presburg. (Valakinek másnak utközben természetesen jobban kellett tudni, hogy hol lakik a czimzett, mint a ki írta neki a levelet.) A levél megérkezett Pozsonyba január 13-án, ott ráírták a hátára: „iŕt in Preßburg nirgendß zu finden.“ (Valószínű!) Végre január 28-án (!!) jutott el Pozsonyból Pestre a levél. — (Ez a levél is kiadhatná az utleírását egy kötetben.)

— — (Kettős szempont.) A magyarországi liberálisok haragusznak az akadémiára azért, hogy minek választotta most meg Thierst, mikor olyan conservatív politikát követ; a conservatívek meg azért támadják meg az akadémiát, hogy minek demonstrált a 48-as elvek mellett — Thiers megválasztásával?

— — Azt mondta Pál mester, hogy a schleswig-holsteini kérdés csak egy szál gyufa. (Hjajh, de hányszor lett már nagy tüzi veszedelem egy szál gyufa miatt!)

— — De már nagy dolgok történnek. Eddig csak a frankfurti turnerek toasztoztak, most már a dán király is ivott. A lapok komolyan hirdetik; mint egykor Russel lord áldomását. Nevezetes kortyokat jegyez fel egy idő óta a historia!

— — A római rendőrség kiutasította Homet, az ezermestert és csodatevő lélekidézöt a városból. Hja bizony „figulus figulum odit.“

A schleswig-holsteini csatatérről.

Ma reggeltől estig fegyverrel küzdötünk! Minden puská kézben forgott. Minden ágyúra rákerült a sor. Tudniillik, hogy mi vitéz önkényes turnerek egész nap puskákat és ágyúkat fényesítettünk, krétával és posztószélel. Büszkén elmondhatjuk, hogy ez a nap fényes nap volt fegyvereinkre nézve.

A Ravennai Fechter.

Isztrikuez és Naszalmiceszskul.

I. Hallod-e öreg, már megint azzal biztatnak, hogy kölcsön kell venni sok pénzt.

N. Ne félj te attól öcsém; pénzt kölcsön venni nagyon jó; hanem ha egyszer majd azt találja valaki indítványozni, hogy a kölcsönvett pénzt fizessük vissza, már akkor magam is megijedek.

Remek fordítások.

— Die Engländer wollen die Werke von Corfu schleifen.

Az angolok ki akarják köszörülni Corfu munkáit.

— Dänemark verlangt sechs Wochen Frist von deutschen Mächten.

Dánia hat heti zabálási időt kér a német hatalmaktól.

Milyen jó az olvasottság!

Dorgálja a tanár a korhely tanulót szerfelett. Ön haszontalan naplopó, ön korhely a legnagyobb mértékben. A mint értésemre esett, az éjjel sem volt otthon, még éjjel után sem feküdt le...

— Tekintetes tanár úr — válaszol a korholt tanuló — azt mondja Schakspeare, le nem feküdni, anynyi, mint fenn lenni, éjjel után nem lenni ágyban, — annyi mint korán fenn lenni, a ki pedig korán fenn van, mint mindnyájan tudjuk, egyáltalában nem korhely, naplopó, sőt inkább serény, szorgalmatos ember. — A fentebbi vádak tehát engem nem illehetnek!

Laptulajdonos és fűmunkatárs: JÓKAI MÓR.

Felelős szerkesztő: DIENES LAJOS.

Lakása: Papnövelde-utca 1. sz. II. emelet.

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1864.

(Barátok-tére 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Pollák.